

LIETUVOS PILIAKALNIAI

Aerofoto:

Z. Baubonio

R. Jarockio

R. Kraujalio

Šatrija, Telšių r.

Elveriškės, Lazdijų r.

Jurbarkas

Laužiškis, Širvintų r.

Merkinė, Varėnos r.

Šaukštelio, Telšių r.

Pakalniai, Utenos r.

Pavandenė, Molėtų r.

Rudamina, Lazdijų r.

Šakališkės, Marijampolės r.

Šeimyniškiai, Utenos r.

Seredžius, Jurbarko r.

Kernavė, Širvintų r.

Treigiai, Šilalės r.

Veliuona, Jurbarko r.

Varnupiai, Marijampolės r.

Pirmieji piliakalniai baltų teritorijose atsirado II – I tūkstantmečių pr. Kr. sandūroje. Tai buvo natūralios kalvos, kurių plokščiose viršūnėse gyveno nedidelės žmonių bendruomenės. Ankstyviausi piliakalniai žinomi Rytų Lietuvoje. Vėliau piliakalniuose pradėta statyti gynybinius įtvirtinimus. Šalia piliakalnių atsirado papėdžių gyvenvietės, o patys piliakalniai virto įtvirtintomis gyvenviečių dalimis ar sleptuvėmis. Pirmaisiais mūsų eros amžiais piliakalniai žinomi visoje Lietuvos teritorijoje. I – ojo tūkstantmečio piliakalniams būdingos didelės, kelių hektarų ploto papėdės gyvenvietės. Besikuriant Lietuvos valstybei bei kovų su kryžiuočiais ir Livonijos ordinu metu (XII – XV a.) buvo įrenginėjami piliakalniai su iki 5 m aukščio pylimais bei iki 3 m gylio grioviais. Jų aikštelėse stovėjo tvirtos medinės pilys. Prie šių piliakalnių buvo didelės papėdžių gyvenvietės – papiliai. Šio laikotarpio piliakalniuose randama žiestos keramikos ir ginklų liekanų. Po Žalgirio (1410 m.) ir Pabaisko (1435 m.) mūšių medinės pilys Lietuvoje neteko savo reikšmės, piliakalniai buvo apleisti.